

4. Crisi i decandència (1960 - 1990)

Els canvis de gustos en la moda del vestit, l'aparició de noves fibres sintètiques i la manca de modernització en la maquinària i el sistema de producció varen ser la causa que des de principis dels anys 60 als anys 80 la indústria tèxtil de Santa Coloma anés perdent importància a causa del seu desfasament.

Poc a poc es van anar deixant de banda els vestits fets a mida i es va incrementar la demanda del mercat de la confecció en sèrie. Aquest fet incidir singularment en la indústria colomina, basada en la bona part en la confecció de peces que després les botigues venien a metres. Aquest canvi va afectar també un altre sector: sastres, modistes i cosidores.

Algunes empreses varen introduir modificacions per a la reconversió de la maquinària, però els avenços tecnològics eren tan ràpids i importants que, malgrat alguns intents d'automatització, les màquines aviat quedaven desfasades. El 1959 va iniciar la seva activitat la fàbrica de llençols de Marcela Marsal.

Per això, a remolc de la crisi general del tèxtil a Catalunya, les fàbriques colomines anaren tancant portes: Joaquim Lavila el 1963, Camil Foix el 1969, Ferrer i Cia el 1971, Marcela Marsal el 1979, Josep Domingo, Indústria Tèxtil Amatller.

Varen restar només aquelles d'àmbit familiar o amb molt pocs treballadors, algunes de les quals subsisteixen encara avui.

Els canvis es produïen amb molta rapidesa, tant en l'oferta de fils de totes classes, de fibres artificials (constantment en sortien de noves), com de barreges amb les naturals. La maquinària també estava en una modernització i automatització constant. [...] La confecció [...] imposà el seu criteri tendent a la uniformitat de vestir dels usuaris. La major part de les nostres instal·lacions [...] varen quedar desfasades.

Amb l'intent de sobreviure, n'hi va haver que van desviar la fabricació vers altres articles com el gènere de punt exterior i d'altres van introduir millores a la maquinària existent, tendents a automatitzar-se el més possible.

L'avenç tecnològic en tots els aspectes representa que pujava per l'ascensor, i per tant arribava primer i descansat, i nosaltres amb les nostres modificacions pujàvem per l'escala i arribàvem tard i esbufegant...

Conrad Ferrer i Pomés
(2003)

4. CRISI I DECADÈNCIA (1960 - 1990)

1. FÀBRICA DE FERRER HNOS.

A principis dels 60 s'inicia el tancament de l'edifici de filatura.

El 1968 es tanca definitivament amb acomiadament d'uns 40 treballadors.

El 1971 hi ha un incendi a l'edifici de la INDUS-TRIA TEXTIL AMETLLER, SA, que tanca quatre anys més tard.

2. FÀBRICA DE JOSEP DOMINGO RIAMBAU I JOSEP I ANTONIO DOMINGO PERUGA (fills)

Josep i Antonio Domingo continuen la fàbrica fins al seu tancament l'any 1987, amb l'acomia-
dament d'uns 30 treballadors.

3. FÀBRICA DE HIJO DE CAMILO FOIX

Des de principis dels anys 60 es va reduint el nombre de treballadors fins al seu tancament el 1966

4. FÀBRICA DE JAUME PLAZA morera

Tancament l'any 1968

5. FÀBRICA DE MARCELA MARSAL

Comença la reducció de producció i personal des de principis dels anys 70 fins al seu tanca-
ment el 1978

Material fabricat: Llençols

6. FÀBRICA DE HIJOS DE EUSEBIO FERRER

Continua la seva activitat els anys 60 a càrrec dels germans Conrad, Josep M i Eusebi

A partir de 1965 es va reduint la producció i el personal fins al seu tancament el 1971

7. FÀBRICA DE JOAQUIM LAVILA

Tancament el 1963

8. FÀBRICA DE JOAN FERRER VALLBONA

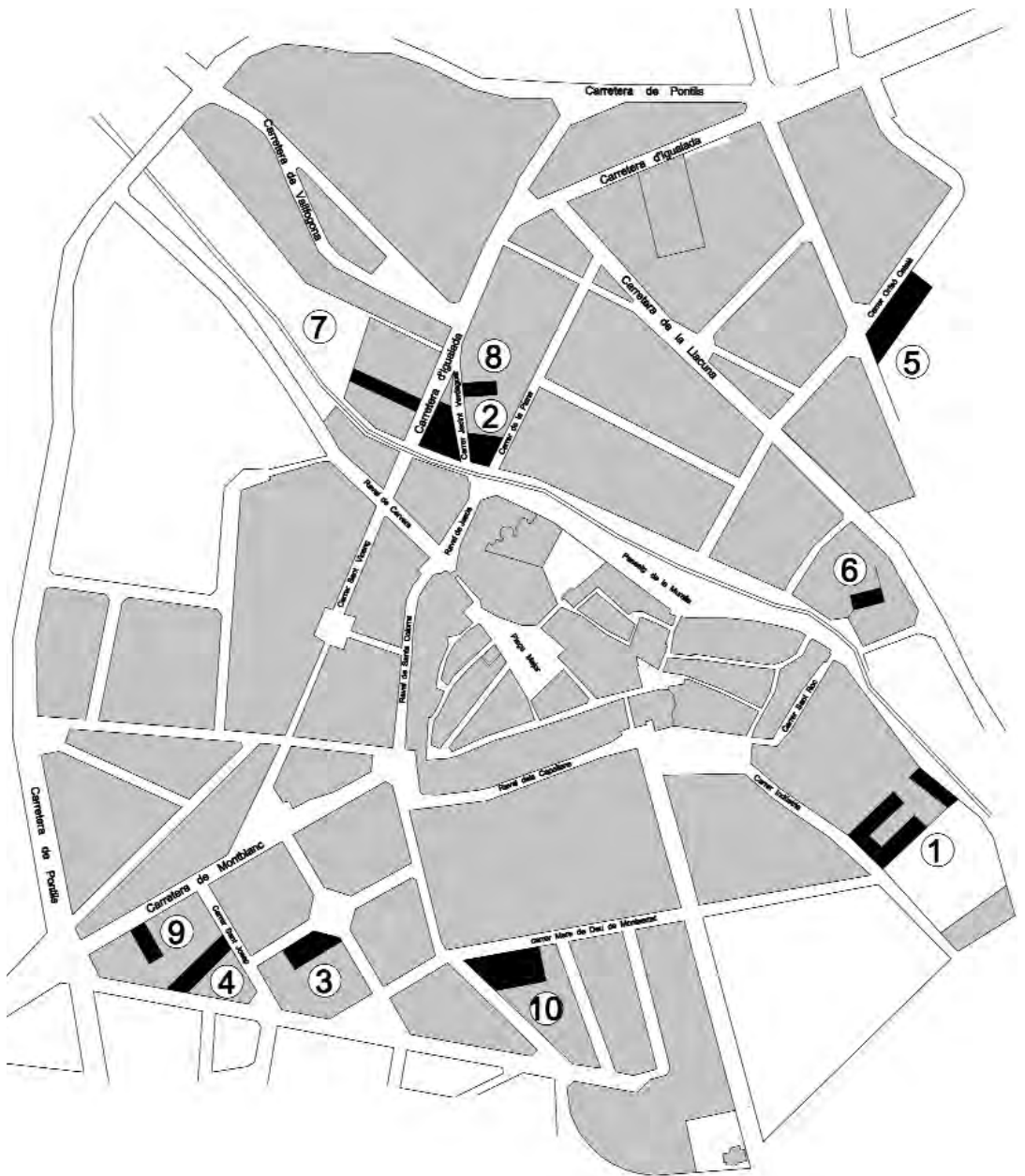
Continua amb dos treballadors fins al seu tanca-
ment el 1990

9. FÀBRICA DE JOAN VALLS CREUS

L'any 1970 tanca la fabricació de teixits i inicia la de gènere de punt fins al seu tancament el 1982.

10. FÀBRICA DE JOSEP POMÉS NOGUERA

Segueix la seva activitat de fabricació de tapa-
punts, cintes de cotó i polièster.
Activa en l'actualitat.

Xemeneia de la fàbrica Ferrer Hnos, enderrocada per un tornado la nit del 29 al 30 de juliol de 1982.
Foto: Maria Rosa Sugranyes. Cedida per Aurora Bosch.

Vista general de la fàbrica Ferrer Hnos, després del pas del tornado de 1882.

Foto: Maria Rosa Sugranyes. Cedida per Aurora Bosch.

Interior de la fàbrica Ferrer Hnos. després del seu desmantellament.

Foto: Vicenç Pontnou. Cedida per l'autor.

Fàbrica de Josep Domingo durant l'enderrocament de l'edifici del carrer Jacint Verdaguer. Foto: Aurora Bosch. Any 1997. Cedida per l'autora.

La fàbrica de Josep Domingo ja totalment enderrocada.

0Foto: Xavi Martínez. Any 1997. Cedida per l'autor.

La fàbrica Hijos de Eusebio Ferrer va tancar el 1971. Aquest era l'aspecte que oferia el desembre de 1996, abans de ser enderrocada per construir l'hotel "Comtes de Queralt".
Foto: Aurora Bosch. Cedida per l'autora.

Enderrocament de la fàbrica Hijos de Eusebio Ferrer "Hort del Fèlix"

Foto: Xavi Martínez. Any 1999. Cedida per l'autor

Enderrocament de la fàbrica Josep Domingo del carrer de la Plana el dia 7 d'agost de 1997.

Foto: Xavi Martínez. Any 1997. Cedida per l'autor

Si bé han desaparegut tots els edificis de les indústries que hi havia al costat del riu, han sorgit noves empreses que s'han instal·lat més allunyades de la població, especialment al polígon industrial.

Al centre de la fotografia l'hotel Comtes de Queralt que ocupa el lloc de la fàbrica de l'Hort del Fèlix.

Foto: Marçal Carreras. Any 2010. Cedida per l'autor

Jardins i habitatges dels descendents de la família Ferrer Combeller ocupen actualment el lloc de la fàbrica més emblemàtica que havia tingut Santa Coloma: Ferrer Germans o Fàbrica Nova.

Foto: Marçal Carreras. Any 2010. Cedida per l'autor

Habitatges, oficines i serveis, signes dels temps que vivim, ocupen actualment el lloc de la fàbrica de Cal Domingo que va ser la que va sobreviure més temps la crisi de la indústria tèxtil.

Foto: Silvestre Palà. Any 2010. Cedida per l'autor.